



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 980/2022
28.09.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Дубравке Дамјановић, председника већа, Милене Рашић, Мирољуба Томића, Радмиле Драгичевић Дичић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног – адвоката Иване Надрљански, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К бр.1130/2020 од 14.12.2021. године и Вишег суда у Новом Саду Кж1 бр.60/22 од 14.03.2022. године, у седници већа одржаној дана 28. септембра 2022. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Иване Надрљански, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К бр.1130/2020 од 14.12.2021. године и Вишег суда у Новом Саду Кж1 бр.60/22 од 14.03.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду К бр.1130/2020 од 14.12.2021. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, за које дело му је применом одредаба члана 64, 65. и 66. КЗ изречена условна осуда, тако што му је утврђена казна затвора у трајању од десет месеци и истовремено одређено да се ова казна неће извршити уколико окривљени у року проверавања од 4 године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

Истом пресудом на основу члана 63. став 1. КЗ, одређено је да ће се окривљеном у случају опозива условне осуде урачунати време проведено у притвору од 11.06.2020. године одо 04.12.2020. године.

На основу члана 89а КЗ, према окривљеном је изречена мера безбедности забране прилажења и комуникације за оштећеном ББ, на удаљености мањој од 50 метара, у трајању од две године од дана правноснажности пресуде.

На основу члана 264. став 4. ЗКП одређено је да трошкови који се односе на довођење окривљеног из ОКЗ Нови Сад падају на терет буџетских средстава суда, а окривљени ББ је ослобођен плаћања судског паушала.

Пресудом Вишег суда у Новом Саду Кж1 бр.60/22 од 14.03.2022. године одбијене су као неосноване жалбе Основног јавног тужиоца у Новом Саду и браниоца окривљеног АА, а пресуда Основног суда у Новом Саду К бр.1130/2020 од 14.12.2021. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Ивана Надрљански, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, те због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде, или да исте преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован.

Неосновано се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и с тим у вези истиче да је правноснажном пресудом прекорачена оптужба на тај начин што је суд у изреци пресуде навео да радњу извршења предметног кривичног дела представљају два видео позива (један за другим), иако се у оптужном предлогу наводи само један видео позив, који је окривљени упутио путем телефона својој ћерки ВВ.

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП прописано је да се пресуда може односити само на лице које оптужено и само на дело које је предмет оптужбе, садржане у поднетој, односно на главном претресу измењеној или проширеној оптужници.

Прекорачење оптужбе на штету окривљеног подразумева измену чињеничног описа дела који је дат у оптужном акту, и то додавањем нове радње извршења, односно веће криминалне воље окривљеног, на који начин се погоршава његов положај у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

У конкретном случају, побијаном правноснажном пресудом није прекорачена оптужба, и поред тога што је у изреци наведено да је окривљени обавио два видео позива са својом ћерком ВВ, а не само један видео позив, како је то наведено у оптужном акту, обзиром да је суд на овај начин чинињенични опис дела у изреци пресуде ускладио са чињеничним стањем утврђеним на главном претресу, на основу изведених доказа, при чему кривично-процесни положај окривљеног није погоршан, нити је на овај начин суд додао чињенице на штету окривљеног у односуна радњу која је окривљеном стављена на терет. Стога су оцењени неоснованим наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног да је правноснажном пресудом прекорачена оптужба, односно да је у конкретном случају учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

По оцени овога суда, неосновано се истим захтевом указује и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

С тим у вези, у захтеву се истиче да је правноснажна пресуда заснована на доказу на коме се не може заснивати – на налазу Центра за социјални рад Града Новог Сада од 30.07.2020. године, јер је исти сачињен на основу разговора са оштећеном и заједничком децом окривљеног и оштећене, а без разговора са окривљеним.

Супротно изложеним наводима захтева, Врховни касациони суд налази да мишљење стручног тима Центра за социјални рад Града Новог Сада од 30.07.2020. године, не представља незаконит доказ.

Наиме, одредбом члана 2. став 1. тачка 26) ЗКП прописано је да је „исправа“ сваки предмет или рачунарски податак који је подобан или одређен да служи као доказ чињеница које се утврђују у поступку (члан 83. став 1. и 2. ЗКП).

Чланом 7. став 1. Закона о спречавању насиља у породици прописано је да су за спречавање насиља у породици и пружање заштите и подршке жртвама насиља у породици и жртвама кривичних дела одређених овим законом, надлежни полиција, јавна тужилаштва, судови опште надлежности и прекршајни судови, као надлежни државни органи, те центри за социјални рад, као установе.

По налажењу овога суда, мишљење стручног тима Центра за социјални рад града Новог Сада од 30.07.2020. године сачињен је од стране овлашћене институције и стручног тима центра, у складу са одредбама Породичног закона и Правилника о организацији и нормативима и стандардима рада Центра за социјални рад, који сам по себи, а и по начину прибављања, није у супротности са Закоником о кривичном поступку. При томе, ово мишљење односи се на претходне међусобне односе окривљеног и оштећене, а не на конкретан догађај, односно на радње због којих је окривљени оглашен кривим, али је свакако у вези са конкретним кривичним делом.

Имајући у виду да је мишљење Центра за социјални рад, сачињено од стране стручних лица, у свему према правилима струке, те да представља исправу издату од стране надлежног државног органа у законом прописаној процедури, која у смислу члана 2. став 1. тачка 26) ЗКП подобна да се користи у кривичном поступку, то наведени доказ, супротно наводима захтева, не представља незаконит доказ, те су наводи захтева и у овом делу оцењени неоснованим.

Неосновани су и наводи захтева за заштиту законитости којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

С тим у вези, у захтеву се истиче да изрека побијане првостепене пресуде у свом чињеничном опису не садржи законско обележје кривичног дела насиље у породици, обзиром да се у изреци уопште не наводи на који начин је окривљени вршењем инкриминисане радње угрозио спокојство и телесни интегритет оштећене бивше супруге ББ. Надаље, у захтеву се наводи и да је упућивање речи трећој особи, односно малолетној ћерки окривљеног, не може представљати инкриминисану радњу извршења предметног кривичног дела, која за последицу има угрожавање спокојства и телесног интегритета оштећене ББ, јер се радње вршења насиља у породици могу вршити само непосредно, а не и посредно, преко других лица. Такође, у захтеву се истиче да једна реченица не може представљати радњу извршења кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости, браниоца окривљеног Врховни касациони суд није прихватио као основане из следећих разлога:

Основни облик кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ чини онај ко применом насиља, претњом да ће напасти на живот или тело, дрским или безобзирним понашањем, угрожава спокојство, телесни интегритет или душевно стање члана своје породице.

Имајући у виду цитирани законски опис бића кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, те да из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци правноснажне пресуде произилази да је окривљени АА критичном приликом, способан да схвати значај свог дела и управља својим поступцима, свестан свог дела и да је исто забрањено, при чему је хтео његово извршење, претњом да ће напасти на живот и тело, те дрским и безобзирним понашањем, угрозио спокојство и телесни интегритет оштећен бивше супруге ББ на тај начин што је позвао на мобилни телефон ћерку ВВ, на коме је био укључен спикерфон и видео камера, те изрекао речи претеће садржине – да уколико мајка доведе још неког у кућу, да ће је убити, то се у описаним радњама окривљеног стичу сва битна обележја кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ, због ког је правноснажно оглашен кривим.

Наиме, за постојање предметног кривичног дела довољно је да је предузета само једна радња, те је без значаја што се у конкретном случају радило о једнократном поступању окривљеног. Поред тога, без значаја је и чињеница да је окривљени претњу према оштећеној ББ упутио телефонским путем, преко трећег лица – ћерке ВВ, нити је од значаја да ли је оштећена у том моменту била присутна и на који начин је сазнала за упућену претњу од стране окривљеног, имајући у виду да у току поступка првостепени суд несумњиво утврдио да је окривљени критичном приликом упутио озбиљну претњу да ће напасти на живот и тело оштећене, а на који начин је угрозио спокојство, телесни интегритет и душевно стање члана своје породице, односно бивше супруге ББ, а што представља радњу извршења кривичног дела насиље у породици из члана 194. став 1. КЗ.

Стога Врховни касациони суд налази да нижестепеним пресудама није учињена ни повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Дубравка Дамјановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић